

14.14x36.52	1/5	עמוד 12	טופה שבוע	13/11/2015	50473784-8
התנועה הקונסרבטיבית - 24180					

בן כספית

כדאי שנתרגל

עמ' 12

בן כספית

אמת או חובה

יש כאלה הסבורים שההתבטאויות המוזרות של ראש הממשלה, כמו בעניין מספר הערבים שהצביעו עבורו בבחירות, לא חשובות. אני חושב אחרת: נתניהו חי במציאות בדויה, וזה עלול להשפיע על כולנו ■ גדי איזנקוט מתגלה כרמטכ"ל מליגה אחרת לגמרי ■ ותיאוריית הקונספירציה על כניסת המחנה הציוני לממשלה ממשיכה להתקדם על פי המתוכנן

כל היישובים הערביים בישראל, למעט הערים המעורבות. שם קשה לצבוע קולות של ערבים ויהודים, כי חיים ביחד. הנה צרור דוגמאות: באום אל-פחם הצביעו 69 ערבים להרצוג ו-21 לנתניהו, בכאקה אל-גרביה 259 הרצוג, רק 10 נתניהו, ג'לג'וליה 239 הרצוג, 6 נתניהו, סח'נין 231 הרצוג ורק 27 נתניהו, שפרעם 724 הרצוג, 128 נתניהו, נצרת 869 הרצוג, 343 נתניהו, רהט 311 הרצוג, 89 נתניהו, וכן הלאה. קשה למצוא יישוב ערבי, מתוך עשרות יישובים, שבו ניצח נתניהו את הרצוג. דוגמה כמעט בודדה היא פוריידיס. השורה התחתונה, כאמור, ברורה. הרצוג מוביל על ביבי כמעט פי ארבעה.

האם יכול להיות שההצבעה בערים המעורבות הופכת את הנתון הזה על פיו? לא. אין סיכוי. 70% זה לא מדגם מייצג, זה מדגם מכריע. התמיכה בנתניהו בקרב ערביי חיפה, יפו או לוד לא גבוהה מהתמיכה בו ביישובים ערביים מובהקים, וגם אם כן, השינוי יהיה מינורי. כמה ח"כים ערבים שדברתי איתם השבוע אומרים שביבי מקבל ביישובים הללו קולות מעטים בלבד מהערבים.

אז מה קרה כאן? עוד מעידה לשונית? עוד מציאות בדויה שמחלחלת מדמיונו של נתניהו לתוך מחשבתו, אמונתו ודבריו, עד החצנתה הפומבית מפיו של ראש ממשלה באירוע רשמי לעיני מצלמות ומיקרופונים? כנראה שכן. או

1 העובדות של נתניהו

האמירה ההיא, על "הערבים הנוהרים לקלפי בכמויות", ממשיכה לדרוף את נתניהו מסביב לעולם. השבוע הוא הביע צער פעם נוספת על הדברים, בהופעתו (הרהוטה והמשכנעת כרגיל) בפני מכון מחקר בושינגטון. אבל הייתה לו גם תוספת. הוא ציין שהבהיר לציבור הערבי שהוא ראש הממשלה של כולם, והוסיף, כבדרך אגב, כי "יותר ערבים הצביעו עבורי מאשר עבור המחנה הציוני". במילים אחרות ובשפתו של ביבי: תעזבו שטויות, בסוף ערביי ישראל מעדיפים אותי על פני הרצוג. עובדה.

מאיפה הוא הביא את זה? כנראה מאותה מגירה שבה מצא את המופתי, ששכנע את היטלר להרוג את היהודים, ליד החיילים הבריטיים המצהיבים שראה בירושלים, הפגישה בנגמ"ש עם אריק, ההצעה לכהן כשר האוצר האיטלקי והעובדה שהצביע נגד ההתנתקות. אז הנה הנתונים העובדתיים האמיתיים: בספירה מדויקת של כ-70% מקולותיהם של ערביי ישראל בבחירות האחרונות מתברר כי בעד המחנה הציוני הצביעו 11,148 ערבים, בעד הליכוד 3,098. כמעט פי ארבעה יותר הצביעו הרצוג. למה ספירה מדויקת רק של 70%? זה סיכום הקלפיות של

הכתובת הייתה על הקיר וכולם קראו אותה, חוץ מנתניהו. צריך היה לשמוע השבוע את דובר הבית הלבן מסביר למה ישראל לא צריכה להיות מופתעת מסימון המוצרים על ידי אירופה, כדי להבין שהמהלך הזה מתואם בין האיחוד האירופי לממשל

26.18x33.9	2/5	13	עמוד	טופהשבווע	13/11/2015	50473850-2
24180 - התנועה הקונסרבטיבית						

נתניהו בווינגטון, השבוע.
כשהייתה לו הזדמנות, לא סיפק
לממשל אובמה את הסחורה
צילום: רויטרס

אין לי מושג על סמך מה אנחנו מתנחלים, מפקיעים, בונים, סוללים ומיישבים חבל ארץ שמוגדר בכל העולם כאזור כבוש, ואחר כך באים בטענות כשהעולם מנסה לברל את השטח הזה מישראל הריבונית. הרי זוהי מדיניותם של כל נשיאי ארה"ב באשר הם, ירידי ישראל מובהקים. השגריר האמריקאי דן שפירו לא דורך על קרקע מעבר לקו הירוק, אלא במקרים מיוחדים ובאישור מיוחד. אין כאן שום אנטישמיות (זה לא אומר שאין אנטישמיות באירופה. בוודאי שיש. בעיקר אסלאמיסטית. אבל היא לא קשורה לעניין הזה). יש כאן מהלך פוליטי-מדיני לגיטימי. העולם העניש את סרביה, החרים את דרום אפריקה, הטיל סנקציות על איראן, עכשיו אפילו הטילו סנקציות על רוסיה בעקבות מעלליה בחצי האי קרים, ורק אנחנו רוצים לצאת בשלום מעשרות שנים של התעלמות מהדין הבינלאומי, החלטות בינלאומיות וקווים אדומים בינלאומיים.

צריך פשוט להגיד לעצמנו את האמת: עד היום חיינו בסרט. האמנו שלא חשוב מה הגויים אומרים, מה שחשוב זה מה שהיהודים עושים. ובכן, הנה, גם הגויים יודעים לעשות. והם יעשו עוד יותר בהמשך. כדאי שנתחיל להתרגל. אין

שהאמין שאובמה יפסיד למיט רומני, כפי שהאמין שהוא יעצור את הגרעין האיראני והבטיח שיעשה את זה. עכשיו, על ההימור הזה כולנו משלמים, ועוד נשלם. צריך היה לשמוע השבוע את דובר הבית הלבן מסביר לתקשורת למה ישראל לא צריכה להיות מופתעת מסימון המוצרים על ידי אירופה, כדי להבין שהמהלך הזה מתואם בין האיחוד האירופי לממשל. באדיבות המציאות המדומה של נתניהו.

2 כדאי שנתרגל

גם זעקות השבר שאיחרו השבוע את המפה הפוליטית שלנו על המהלך האירופי לסימון מוצרים הן סוג של מציאות מדומה. אני מתנגד לחרמות, בטח על מוצרים שמיוצרים במדינה שלי, אצל חברים שלי. אבל האירופים, לרוע המזל, לא אמורים ליישם את המדיניות שלנו אלא את המדיניות שלהם. ההחלטה שלהם לגיטימית לגמרי מבחינתם, והדבר היחיד שמפתיע בה הוא שזה לקח להם כל כך הרבה זמן.

הטובות שהיו ביניהם מאז ומעולם. קודם כל, זה לא חוכמה. נדמה לי שהיו שם מעט מאוד שיחות טובות. שנית, ההגדרה הזו תלושה יותר מההצהרה של נתניהו שניצח את הרצוג במגזר הערבי. מה, הוא לא מבין שהוא ואובמה התגרשו, שנשיא ארה"ב נתן לו גט כריתות, "שחבילת הפיצוי" שיקבל הייתה יכולה להיות הרבה יותר כבדה ומשכנעת אלמלא התעקש לא לחסוך מהבית הלבן אפילו חצי דקה של השפלות, טרטורים ומלחמת עולם בקונגרס?

כמעט כל בכירי מערכת הביטחון התחננו בפני נתניהו, אחרי שהסכם הגרעין בין איראן למעצמות הושג, להעביר דף במהירות ולהסתער על "פלאן ביי", להיכנס מיד למו"מ עם האמריקאים (שהושיטו יד) ולהוציא מהם את המקסימום. אז, הייתה לנתניהו סחורה לתת להם בתמורה: לחסוך מאובמה את המאבק היצרי והמיותר בקונגרס, עד השנייה האחרונה, אף על פי שהיה ברור לכל מי שמבין משהו באמריקה, שהמאבק הזה חסר סיכוי.

כן, הכתובת הייתה על הקיר וכולם קראו אותה, חוץ מ"קפטן אמריקה" נתניהו, שהאמין שאפשר לנצח בקונגרס, כפי

שנתניהו התכוון בכלל לדרוזים. אז זהו, שברליית אל-כרמל ניצח דווקא אחד בשם משה כחלון עם 38% מהקולות, אחריו הרצוג עם 33% והרחק מאחור נתניהו עם 8%. עדיין פי ארבעה. כנ"ל בחורפיש. נתוני מכון הסקרים סטאטנט מראים שבקרב הדרוזים ניצח המחנה הציוני, אחריו ליברמן (!), אחריו כחלון, אחרי הרשימה המשותפת ובמקום החמישי המכובד הליכוד. חוץ מזה, שאם ביבי התכוון לדרוזים, הוא היה צריך להגיד ביום הבחירות "הדרוזים נהרים לקלפיות בכמויות".

לא, הוא דיבר על הערבים. והם לא הצביעו עבורו יותר מאשר לטובת הרצוג, כפי שהצהיר, באותו בריטון סמכותי יודע-כל, בהופעה פומבית במכון מחקר. כן, מישהו צריך פעם לחקור את זה. יש כאלה שסבורים שהבאגים המוזרים האלה בתפיסת המציאות של ראש הממשלה לא חשובים. אז הוא מקשקש פעם מדי פעם, אז מה. אני חושב אחרת. זה לא באג פה ומעידה לשונית שם. נתניהו חי במציאות בדויה שהוא מציא לעצמו, וזה יכול להשפיע על כולנו.

כך הוא הגדיר השבוע את פגישתו עם הנשיא אובמה כ"נפלאה", אולי אחת

13.7x31.79	3/5	13	עמוד	סופהשבוע	13/11/2015	50473932-3
התנועה הקונסרבטיבית - 24180						

מתרשם מרעשי רקע. הוא רציני, מעמיק, ענייני, בשל ומתוכנן. הוא לא מנסה למצוא חן בעיני אף אחד. אם תוכניתו תיושם, זו תהיה המהפכה הגדולה ביותר שעבר צה"ל מאז הוויכוח ההוא בין דוד בן-גוריון ליגאל ידין, על הקיצוצים העמוקים בצה"ל שאחרי מלחמת העצמאות. בן-גוריון ניצח אז בוויכוח, ידין התפטר. הפעם, מי שמוכיל את תוכנית הקיצוץ הוא הרמטכ"ל. איזנקוט מוכיח שרמטכ"ל קטן קומה לא חייב להיות מגלומן.

בעיקרון, איזנקוט חותך לגזרים את המטה של צה"ל, לטובת הכוח הלוחם. לא בדיבורים, במעשים. יותר לוחמים, יותר חוד, יותר אימונים ומוכנות, הרבה פחות מטה ומפקדות, פחות תחומים שאינם בליבת תפקידו והותו של צבא. הוא מוריד רבע (25%) ממערכי הרבנות הראשית, החינוך, ממד"ה, יועהכ"ל וכל הג'ז הזה. הוא מבצע קיצוץ רוחבי בכל המפקדות בצבא. מקצץ את מערך הגששים (יש היום הרבה טכנולוגיה חלופית בתחום), את נהגי הבט"ש (300 נהגי בט"ש יש בצה"ל), מוריד שתי חטיבות מרחביות, מוריד מחוז בפיקוד העורף, מאחד בין אט"ל למז"י, מוריד 9% במטכ"ל.

כל התהליך הזה החל בקיצוץ של ארבעה אלופים בפורום מטכ"ל. זה 20% מהנהלת צה"ל. איזנקוט התחיל דווקא שם, כדי לתת דוגמה אישית. הנה, אנחנו האלופים נותנים כתף מתחת לאלונקה. הוא לא רוצה לסגור את גלי צה"ל אבל ישמח לפטור את צה"ל מאחזקתה ומימונה. הוא רוצה להסתכל בעיניים של דרגי השטח כשהוא בא לקצץ אצלם, ולהגיד להם שאין ברירה. שכל האחרים כבר קוצצו. הוא עושה את זה בצורה מעוררת כבוד.

יש שם אצל איזנקוט תוכנית שנקראת "עץ השדה". היא עוסקת בקציני המטה של צה"ל. הרמטכ"ל אימץ אותה (למעט מקרים חריגים). מה היא אומרת? את הרבר הבא: לא יכול להיות שבגדוד שריון 82 בחטיבה 7, המג"ד (סא"ל) יהיה אחראי על ארבעה מ"פאים וכשהוא יגיע להיות רמ"ח במפקדת זרוע היבשה, יהיו תחתיו רק שני ראשי ענפים. לפיכך, מייצרים עכשיו בצה"ל אילן יוחסין של קציני מטה. כל תא"ל אחראי על ארבעה-חמישה אלופי משנה. כל אלוף משנה אחראי על ארבעה-חמישה סגני אלופים. כל סא"ל אחראי על ארבעה-חמישה רבי סרנים. לפחות. וכל האחרים? הולכים הביתה. חר וחלק. זה ימנע את המצב המדאיג של יותר מדי צי"פים ופחות מדי אינדיאנים. זה יביא את צה"ל ל-40 אלף אנשי קבע ב-2017. גנץ הוריד 2,500, איזנקוט מוריד עוד 2,500. זה מתווסף לרפורמה הגדולה בפנסיה ומעביר את צה"ל דיאטה חריפה בדיוק במקומות הנכונים (בעיקר בכרס). הלב, העיניים, הידיים והרגליים יחודדו, יתעצמו ויגדלו שרירים.

איש שתקן הוא הרמטכ"ל, אבל אל תטעו בו. הוא קשוב למה שקורה בתקשורת ובציבור, הוא מודע לכך שהניצחון תלוי לא רק בפעולות הצבא, אלא גם במידת הלגיטימציה שתהיה להם בציבור. כשפרסם את מסמך "אסטרטגיית צה"ל" לפני כמה חודשים, שאלו אותו אנשיו למה. ממתי מפרסמים מסמכים צה"ליים באינטרנט, פתוחים לכל עין? הרמטכ"ל השיב בשאלה: של מי המידע הזה? הוא

ארוחות חינם. אנחנו רוצים להמשיך לעשות כרצוננו בשטחים, בניגוד לשאר העולם? יש לזה מחיר. בסוף מגישים את החשבון. הנאומים חוצבי הלהבות של ציפי חוטובלי על זה שאין עם פלסטיני ושיש לנו קושאן אלוהי על אדמת ארץ ישראל מעוררים רושם עצום כאן, אבל נתפסים כממכו-ג'מבו בשאר העולם. זה המצב. אין טעם להכחיש אותו.

לא, אני לא חושב שאפשר מחר בבוקר לפנות את השטחים ולהקים מדינה פלסטינית. לנו אין פרטנר כרגע בצד השני. להם אין פרטנר כרגע בצד שלנו (זו האמת). אין למי למסור את השטח. כל הסדר עתידי בינינו לבין הפלסטינים, אם וכאשר, ישאיר בישראל (כך אני מקווה) 70%-80% מהמתנחלים, שמרוכזים בגושי ההתיישבות. ראש ממשלה סביר ואחראי צריך להקפיד את הבנייה מעבר לקו גדר ההפרדה, להוכיח תום לב וניקיון כפיים באשר לכוונותיו המדיניות, להציג הצעת שלום אמיצה לצד השני בפומבי, ולהסיר את נטל ההוכחה מעל ישראל.

כל זה לא קורה כמובן. נתניהו מתיישר לפי הימין הקיצוני, כי הוא כבול בשלשלאות ל"בייס" המתנחלי שניצח עברו בבחירות. הוא הבטיח שיקים ממשלת ימין אידיאולוגית, וקיים. מעמדו האישי של נתניהו חשוב לו כנראה יותר ממעמדה הבינלאומי של המדינה שלו. גם הקשקושים על זה שאת סין לא מחרימים על סיפוח טיבט, ואותו כן, לא רלוונטיים. כשנהיה סין, נדבר. אירופה רואה בטיבט חלק מסין. אירופה רואה ביהודה ושומרון אזור כבוש. גם אמריקה. וחץ מזה, אנחנו לא סין. אין כאן מיליארד ורבע יהודים, אין לנו את הכלכלה החזקה בעולם והצבא העצום ביקום. אנחנו טיפה קטנה בים גועש וסוער. טיפה ששואלת את עצמה, איך יכול להיות שהיא לא משפיעה על טמפרטורת המים.

אגב, סימון המוצרים הוא הבעיה האחרונה שלנו. הניסיונות האירופיים להציג את האירוע כטכני, אינם מחזיקים מים. זה אקט פוליטי ברור ומובהק, אבל יש גרועים ממנו. בנק דקסיה, למשל. בנק בבעלות אירופית, שעיקר עיסוקו הוא מימון רשויות מקומיות בישראל. אשראי לעיריות. ח"כ אלי כהן (כולנו) שיגר השבוע מכתב לנגידת בנק ישראל קרנית פלוג, ובו נתונים שלפיהם הבנק הזה לא מעניק אשראי לרשויות מעבר לקו הירוק. לפעמים מתחמקים על ידי העלאה לא סבירה של ריבית, לפעמים אומרים את האמת, כמו במקרה של עיריית מעלה אדומים. כהן כותב לפלוג כי "אם נכון הדבר, זאת עבירה חמורה על החוק הישראלי ויישום הלכה למעשה של מדיניות החרם האירופית". כהן צודק. אז מה נעשה להם? מקסימום, דקסיה ייתנו אשראי במדינות אחרות. אנחנו נישאר כאן עם הצרות.

3 אחריו

הרמטכ"ל, רב אלוף גדי איזנקוט, הציג השבוע את תוכניתו לשינוי פניו (וגופו) של צה"ל. הסיפור עבר בשקט יחסי. הוא ראוי לעיון מעמיק. בכלל, איזנקוט מתגלה כרמטכ"ל שבא מליגה אחרת לגמרי. אין לו בעיה לשחוט פרות קדושות ואינו

50473950-3	13/11/2015	מערב - סופהשבוע	עמוד 14	4/5	25.76x32.81
התנועה הקונסרבטיבית - 24180					

איזנקוט. לא תנסה למצוא חן בעיני אף אחד
צילום: פלאש 90

בעיקרון, איזנקוט חותך לגזרים את המטה של צה"ל, לטובת הכוח הלוחם. לא בדיבורים, במעשים. יותר לוחמים, יותר חוד, יותר אימונים ומוכנות, הרבה פחות מטה ומפקדות, פחות תחומים שאינם בליבת תפקידו ומהותו של צבא

דברים במהלך השנים, ויכול להיות שגם אלה יאופסנו במגירה צדדית, ליד נאום בראיין ושאר ההבטחות, אבל הצהרה כזו מפיו של ראש ממשלה ישראלי היא אירוע חשוב, אולי אפילו היסטורי. הבעיה חריפה במיוחד בארה"ב, שם רוב מנהיגי ופעילי אפ"ק הם קונסרבטיבים, אבל כשהם שולחים את הבת שלהם לסירור בישראל היא חוזרת מזועזעת, כי היא מגלה שמדינת היהודים לא מכירה בה כיהודייה.

ישראל היא המקום היחיד בעולם שבו אין ליהודים חופש דת. אז הנה, נתניהו מסמן סוג של חריץ צר שממנו אפשר ליצור מתישהו פתח לשינוי המצב ההווי הזה. לראיה, ההתקפה הפרועה על נתניהו, שנפתחה שניות לאחר שסיים את דבריו, על ידי הממסד האורתודוקסי והרבני בישראל, מגפני עד ליצמן, מש"ס דרך יהדות התורה ושאר החרדים הקיצוניים. כולם נבהלו. נראה אם גם הם יקבלו התנצלות, כמו הערכים.

יכול להיות שיש כאן גם עניין פוליטי. כוחם של הקונסרבטיבים והרפורמים בתוך ישראל הולך וגדל. שורה של סקרי עומק שנעשו לאחרונה מראים שקרוב ל-8% מהישראלים מגדירים את עצמם קונסרבטיבים או רפורמים. זה 10 מנדטים. לפני עשר שנים שיעורם היה מחצית מזה. בעשור אחד הכפילו הרפורמים והקונסרבטיבים את עצמם בישראל, וזוהי דרמה אמיתית ובשורה טובה של ממש לכל מי שהמדינה יקרה ללב. הסקרים מראים עוד משהו: הרפורמים, שמספרם קטן ממספר הקונסרבטיבים, נוטים בדרך כלל שמאלה. הקונסרבטיבים, לעומת זאת, מגדירים את עצמם כמרכזי וימניים. יש כאן גם מצביעים קטן ופסטורלי שנתניהו גילה, ומעוניין לשכשך במימיו. ועדיין, טוב וחשוב שאמר מה שאמר.

ולתת לנתניהו לשייט שמאלה יהיה לו טוב מאוד אלקטורלית. לכיבי יהיה קשה בפעם הבאה לשכנע, שוב, את מצביעי בנט שרק הוא יכול להציל אותם. מצד שני, בנט מאוהב עד למעלה מראשו בתיק החינוך, מה שנכון לגמרי גם לגבי איילת שקד ותיק המשפטים. הם רוצים להשפיע ולהותיר חותם. הם צריכים זמן. לא פשוט.

5

לא קונסרבטיבי

בשולי ביקורו של נתניהו בארה"ב אמר ראש הממשלה דברים מעניינים, חסרי תקדים, בעניין הקהילות הרפורמיות והקונסרבטיביות בקרב יהודי אמריקה. מדובר, צריך לזכור, ברוב רובם של היהודים בארה"ב. אחד מחטאי לירת העכוז של מדינת ישראל, שהמציאה את עצמה בתנועה ותוך כדי מלחמת קיום, הוא שאפשרנו לממסד הרבני אורתודוקסי השמרן והמאובן ביותר להגדיר ולהכתוב לנו את יהדותנו. נתניהו נחשב, עד לאחרונה, כבן ברית אוטומטי של המציאות ההווה הזו, אף שהוא עצמו דתי בערך כמו שמירי רגב אדיבה.

והנה, במהלך דברים שנשא באמריקה בפני קהל ליברלי, אמר נתניהו שהורה למזכיר הממשלה להקים "שולחן עגול" עם כל התנועות והזרמים בישראל, הודיע שהוא מתכוון להשקיע ישירות בפיתוח וטיפוח של קהילות רפורמיות וקונסרבטיביות בישראל, "אפעל לכך שכל הקהילות ירגישו בישראל בבית, רפורמים, קונסרבטיבים ואורתודוקסים", הוסיף נתניהו, "נדאג שהכותל המערבי יהיה מקום מאחד בינינו, ולא מפלג". דבריו הפתיעו אפילו את הרפורמים והקונסרבטיבים עצמם. דברים כאלה לא נאמרו אף פעם, גם לא על ידי ראשי ממשלה ליברלים מנתניהו.

קודם כל, כיבי צריך לקבל ציון לשבח על הנקודה הזו. נכון, הוא אמר הרבה

באמריקה להרצוג. מסרים מתונים, הכרה מחודשת ב"פתרון שתי המדינות" ונאום בראיין (מדהים שהם עוד מסכימים לשמוע את זה ממנו), דיבור עמום (כרגיל) על אופציה לצעדים חד-צדדיים ביהודה ושומרון, וכו' וכו'. כל אלה הם סולמות שאמורים להקל על הרצוג את הכניסה לממשלה, אם וכאשר יבשילו התנאים. השבוע, באחד מדיוני ועדת הכספים, נשמע ח"כ צחי הנגבי, יו"ר הקואליציה, אומר באחד הרגעים הקשים ש"טוב, בחדש הבא נשלים את הרחבת הממשלה". איום, משאלת לב, מציאות עתידית, או גם וגם?

בשבועות האחרונים היה מי ששאל את ח"כ עמיר פרץ, ששוקד עכשיו על השלמת חזרתו למפלגת העבודה, מה תהיה עמדתו אם הרצוג ינסה להביא לאישור את הצטרפות המפלגה לממשלה. פרץ השיב שהוא אישית לא מעוניין לשבת בממשלת נתניהו, אבל בשלב הזה לא יפריע, כי הוא עסוק בחזרה למפלגה. בקיצור, העסק ממשיך להתחמם. זה לא אומר שזה יקרה בסוף. בהחלט יש אפשרות שכל זה הוא מבצע הונאה מבריק של נתניהו (שלמד פוליטיקה בעשור האחרון), כדי להלחין את השותפים הקואליציוניים שלו ולהעביר את התקציב.

מצד שני, בינתיים השותפים הקואליציוניים הם אלה שמלחצים את ביבי. הם נפלו השבוע בכמה הצבעות בכנסת, ופליטת הפה של נתניהו בעניין הצעדים החד-צדדיים זכתה למענה אידיאולוגי מידי מכיוון נפתלי בנט, עד שנתניהו נאלץ לפרסם במהירות בהברה בטוויטר ("אין לי שום כוונות לפנות או לעקור יישובים"). בעקבות הציוץ הזה, מיהר בנט לתרום ציוץ משלו: "הבהרה ראויה", לצד צילום של הבהרת נתניהו. בנט הוא תלמיד המשבח את רבו, אבל במובנים רבים הוא זה שמסמן את הדרך לנתניהו, שנבהל וממהר אחריה.

מעניין יהיה לעקוב אחר גורלו של בנט אם יחליט כיבי בסופו של דבר לצרף את המחנה הציוני. בנט ייקרע בדילמה לא פשוטה. מצד אחד, להיזרק החוצה

לא שלנו. הוא של הציבור. צה"ל תלוי באמון הציבור ורמטכ"ל צה"ל מבין את זה (במדד המכון הישראלי לדמוקרטיה שפורסם לאחרונה, צה"ל שוב במקום הראשון, כצפוי).

בישיבת מטכ"ל שבה הודיע על קיצוץ ארבעת האלופים (כולל מזכירו הצבאי של ראש הממשלה, שהוא מעכשיו תא"ל, וטוב מאוד שכך), אמר איזנקוט לאלופים: "לא סתם הורדתי קודם כאן אצלנו, אני יודע את המחירים של זה, אבל אני מאמין שחשוב לפתוח את הקיצוץ דווקא כאן כדי להמחיש שהשורה הראשונה של הפיקוד נתנת את חלקה לפני כולם". קוראים לזה "אחרי". מה הפלא שלא קשה לו לשחוט פרות קדושות. יש 41 מכינות קדם צבאיות, אז הרמטכ"ל שואל, בשביל מה צריך עדיין את הפנימיות הצבאיות? צה"ל הוא צבא ששומר על כשרות, אבל מכאן ועד המערך הלוגיסטי המיותר שמפקח על כל זה, המרחק רב. וכן הלאה. לאט ובשקט, איזנקוט בעצם מאמץ את רוב רובו של מתווה לוקר. במעשים, לא בדיבורים.

נזכרתי שלפני חמש שנים, כשהגנטלמנים נתניהו וברק נאלצו להבין שהם צריכים לבטל את המינוי המופרך של יואב גלנט לרמטכ"ל (היום מבינים את זה כמעט כל שרי הממשלה ואנשי כולנו), הם פנו לאיזנקוט. עד אז, ברק לא רצה לשמוע ממנו. פתאום, הוא מקבל את המפתחות של צה"ל. רק שייקה. אבל הוא סירב. אני לא מוכן עדיין, אמר, ושלח אותם לבני גנץ. הוא יכול היה להיות רמטכ"ל ארבע שנים קודם, אבל העדיף לעשות קדנציה כסגן רמטכ"ל, ללמוד את המטה, להבשיל, לחשוב, לתכנן. כמה חבל שאין כאן עוד הרבה אנשים כאלה (נא להירגע): הוא לא ילך לפוליטיקה. הוא מתאים לפוליטיקה אפילו פחות מבני גנץ.

4

המהלך של הרצוג

בשבוע שעבר פרסמתי פרק נוסף בספור מעשה המרכבה של ממשלה חדשה, או במילים אחרות, המגיעים הנמשכים כל הזמן לצירוף המחנה הציוני לממשלת נתניהו. הרצוג הכחיש, מכחיש ויכחיש בתוקף, יכול להיות שמבחינתו בצדק. מגעים כאלה אפשר לנהל גם באמצעות צד שלישי, כשמקור הסמכות לכאורה לא בתמונה, עד הרגע הסמיכות בכל אופן, תיאוריית הקונספירציה הזו ממשיכה לצעוד על פי המתוכנן. כפי שפורסם כאן לפני שבועות ארוכים, הרצוג השלים השבוע את המהלך הראשון, שהוא צירוף 450 צירים לוועידת העבודה. עכשיו הוא צריך להשלים את הצעד השני: דחיית הפריימריז לראשות המפלגה. הוא רוצה פריימריז בסוף 2017, יחמוכין מסכימה לרחות מאמצע 2016 לסוף 2016. כנראה ייפגשו באמצע (אמצע 2017). האם זה יספיק לכיבי, שדורש מהרצוג להאריך את תוחלת חייו כדי להאריך, במקביל, את תוחלת חייה של הממשלה הרחבה? זאת, ועוד: נתניהו התחפש השבוע

6 שאלת מנדלבלט

נשיא בית המשפט העליון לשעבר, השופט אשר גרוניס, שעומד בראש "ועדת החמישה" שאמורה להביא לשרת המשפטים את "רשימת השלושה", מתוכם ייצא יועץ משפטי לממשלה אחד, אמר לכנס את הוועדה לסדרה של ארבעה דיונים. הראשון שבהם יתקיים ביום רביעי הקרוב. שלושת המועמדים שירכיבו את הרשימה הסופית צריכים ליכות, כל אחד מהם, בקולותיהם של ארבעה חברי ועדה לפחות מתוך החמישה. בפעם הקודמת זה לא הסתייע, ויהודה וינשטיין נבחר כמועמד של פשרה מזוהה. הפעם, נדמה לי, זה אמור להסתייע.

ההערכות הן ששלושת המועמדים הסופיים יהיו מזכיר הממשלה אביחי מנדלבלט, השופטת הילה גרסטל (כיום נציבת הביקורת על הפרקליטות) ועו"ד ד"ר גיא רוטקופף, לשעבר מנכ"ל משרד המשפטים. אלה הערכות בלבד. בישראל מי שזוכה במינוי הוא בדרך כלל מועמד הדרג השני, שבכלל לא היה בתמונה בתחילת המרוץ. ע"ע יואב גלנט (נבחר גנץ), יעקב פרנקל (נבחרה קרנית פלוג), גל הירש (נבחר רוני אלשיך), אורי ברלב

מנדלבלית. את מי אנחנו מנסים לרמות?
צילום: אמיל סלמאן, פלאש 90

יש לי מאות רבות של שעות עם כל מקורבי רבין לדורותיהם ושותפיו האינטימיים ביותר לתהליך המדיני. בניגוד לליבסקינד, אין לי מושג מה רבין היה עושה ולאן הוא היה מגיע. למציאות באזורנו יש קצב משלה ואי אפשר לצפות אותה. כפי שכתבתי כאן, רבין היה יכול להמשיך ללכת לשלום, או לשבור וללכת הפוך. מה זה משנה? הוא נרצח בגלל השלום. על השלום. את זה הימין חייב להבין ולהפנים. אי אפשר להשתיק את זה. אי אפשר להמציא את זה מחדש.

מילה אחרונה, באמת: עד כאן, הוויכוח ביני לבין ליבסקינד לגיטימי, מקובל ומועיל. רק ביטוי אחד שלו חרג, לטעמי, מגבולות הטעם והאמת. העובדה שהוא כינה אותי איש שמאל. קוראי הטור הזה לדורותיהם יודעים ומכירים את דעותי. יודעים איפה נולדתי (בחולון), באיזה סניף פעלתי (של הליכוד), ומה אני חושב בחלק גדול מתחומי חיינו. בסופו של דבר ובמבחן התוצאה, אני בדרך כלל עומד מימין לנתניהו. אני מתכוון למעשים, לא לדיבורים. בכל הקשור לעסקאות שבויים, להתנהלות ביטחונית, למבצעים צבאיים, לעקבות חוקתיות. אני מאלה שסבורים שאין כרגע פרטנר. אני מוכן להקריב ולתת הרבה בשביל שלום אמיתי, אבל רק אחרי שאשתכנע שאפשר יהיה לסמוך על ההסכם והיה לו ערבויות מבוטאות. דעותי המדיניות כיום דומות מאוד למה שדן מרידור אומר כבר כמה שנים. אם אני שמאל, אז נתניהו הוא שמאל קיצוני. ליבסקינד הצביע עבור נתניהו. למה זה הופך אותו?

ובמשפט אחד, קלמן: לא כל מי שחושב שביבי הוא משיח שקר שממית אסון על ישראל בחזית החיצונית והפנימית, הוא איש שמאל. זה לא קשור לענייני ימין ושמאל. זה קשור לענייני אמת או שקר. ❖

בניגוד לפוליטיקאים, אנשי צבא ושאר בני תמותה, שיכולים למעוד ולהמשיך, יועץ משפטי לממשלה חייב להיות מעל כל צל צלו של ספק, נקי מכל רמז של רב. גם על וינשטיין דעתי ידועה, אבל הוא מכהן כיועמ"ש והוא פסק כי תפקודו של מנדלבלית באותו מקטע שבו היה מעורב בפרשת הרפז מטיל בו "כתם ערכי נורמטיבי"

שעבר, לא צריך לתמוך באוסלו כדי להתאבל על רבין. אבל גם לא צריך לטשטש את העובדה שרבין נרצח בגלל אוסלו. זה לא מצדיק את אוסלו בדיעבד. ממש לא. אבל זה תמרור אזהרה שצריך להבהב מול כולנו ובעיקר מול הציבור שהרוצח יצא מתוכו. אני לא מכתים את הציבור הזה. אלה אחי, לטוב ולרע. אבל דווקא בגלל זה הם חייבים לזכור שנרצח כאן ראש ממשלה כי רצה להביא שלום. אי אפשר לכבס את זה. אי אפשר להתעלם מזה. כשאוסרים להזכיר את זה, משכתבים את ההיסטוריה ומפספסים את הפואנטה.

עוד שני דברים בעניין ליבסקינד: כדי להוכיח את התזה שלו שרבין בכלל לא התכוון להקים מדינה פלסטינית, או משהו כזה, הוא מביא צרור התבטאויות של רבין מראיונות שונים שנערכו איתו. נדמה לי שגם אם היה מנסה, ליבסקינד לא היה מצליח להיות יותר מגוחך. תכף נביא לו כאן צרור התבטאויות של אריאל שרון ("דין נצרים כדין תל אביב") שעתים לפני ההתנתקות, או של מנחם בגין לפני שוויתר על סיני או של ביבי עצמו ("לא לקיים מו"מ עם הטרור) לפני ששחרר מאות רוצחים כדי להחזיר את שליט, או של ביבי עצמו ("כשאעלה לשלטון אפיל את שלטון חמאס בעזה") לפני שחילץ תיקו מבין עם חמאס, ועוד אלף ואחת דוגמאות על מה שפוליטיקאים אומרים, ומה שהם עושים.

בניגוד לקלמן ליבסקינד, יש לי לא מעט שעות עם רבין. בניגוד לליבסקינד,

משפחה גדולה וכמו בכל משפחה מתווכחים, לפעמים אפילו רבים. הכל בסדר.

לעצם העניין: נדמה לי שאין טעם לחזור לכל פרטי העימות, סביב העצרת לציון 20 שנה לרצח יצחק רבין. בניגוד למה שליבסקינד חושב, אני דווקא ידעתי שבשנה שעברה שמעון פרס לא הופיע בעצרת תנועות הנוער, אלא בעצרת של מרכז רבין, ואפילו כתבתי שזו הייתה אחת הסיבות (דווקא של הנוער העובד, ולא בני עקיבא) לכך שהודר מהעצרת השנה. אני עדיין חושב שאף שמדובר בעצרת לא פוליטית, צריך היה להזמין את פרס להופיע בה. זו לא הייתה סתם עצרת. מסיבות שלא זה המקום לפרטן, נבצר מדליה רבין ומרכז רבין לארגן עצרת נפרדת השנה. לכן הם איחדו כוחות. לדליה היו צרות משלה והיא לא הייתה בענייני העצרת השנה. אבל 20 שנה לרצח זו עצרת מכוננת, חשובה, אולי אחרונה.

פרס, למי ששכח, כבר לא איש פוליטי. הוא לא פעיל פוליטי, כמעט ולא מתבטא פוליטית, התפקיד האחרון שלו היה נשיא המדינה, תפקיד ממלכתי, והוא גם עשה אותו בצורה ממלכתית וזכה לאהדה ציבורית חסרת תקדים. פרס היה בעצרת ההיא, שאחריה נרצח רבין. הוא היה שותף לדרך של רבין. החברים ממועצת תנועות הנוער עשו טובה שנתנו לקלינטון לנאום, ולאובמה לשגר ברכה מצולמת. זה אמיתי. גם כאן, הם חששו מפוליטיזציה. לא, קלמן, כפי שכתבתי כאן בשבוע

(נבחר יוחנן דנינו), יצחק אילן (נבחר יורם כהן) וכו'.

הסיפור המרתק שייך למנדלבלית, מועמדו האולטימטיבי של ראש הממשלה. מי שמכיר את הרוח שכתב היועמ"ש וינשטיין על מנדלבלית, שהיה לו חלק מסוים באחר מסעיפיה ההזויים של פרשת הרפז, מבין את הבעייתיות. דעותי באשר לפרשה הזו ידועות. היה כאן סיכול פוליטי ממוקד, מתוכנן ומורכב שביצעו גורמים שונים במי שנראה כתקווה הלבנה הגדולה הבאה של הפוליטיקה הישראלית (גבי אשכנזי). דווקא מהעמדה הזו, קשה לי לראות מצב שבו המלצה למנות את מנדלבלית ליועץ המשפטי לממשלה תעבור את מבחן בג"ץ.

בניגוד לפוליטיקאים, אנשי צבא ושאר בני תמותה, שיכולים למעוד מעידות קלות ולהמשיך, יועץ משפטי לממשלה חייב להיות מעל כל צל צלו של ספק, נקי מכל רמז של רב. גם על וינשטיין דעתי ידועה, אבל הוא מכהן כיועמ"ש והוא פסק כי תפקודו של מנדלבלית באותו מקטע שבו היה מעורב בפרשת הרפז מטיל בו "כתם ערכי נורמטיבי", וכי אי אפשר לראות בהתנהגותו "מעידה נקודתית וחד-פעמית". וינשטיין דרש מנתניהו להעלות להצבעה את המשך תפקודו של מנדלבלית כמזכיר הממשלה, ולקיים על כך דיון. עד רגע זה, הבקשה הזו לא נענתה. עכשיו, הכדור נמצא בידיים של גרוניס. האם הוא יעמיד את מנדלבלית כמועמד, למרות כל האמור לעיל?

אבל זו רק ההתחלה. כי יש גם סעיף ציבורי נורמטיבי והוא, לדעתי, חזק יותר מהעניין הפלילי. העובדה שמנדלבלית הוא משרת אמון של נתניהו, נחשב למקורב במיוחד לראש הממשלה, צריכה להדליק את כל נורות האזהרה. בקצב הזה, המועמד אחרי מנדלבלית לתפקיד יועמ"ש עוד עלול להיות עזרא סיידוף. חייבת להיות תקופת צינון למקורבים פוליטיים דוגמת מנדלבלית, לפני הליכתם לתפקיד כמו יועץ משפטי לממשלה. גם כך השתלט נתניהו כבר מזמן על רוב שומרי הסף והרגולטורים בישראל. השיא הוא כמובן ענף התקשורת, שבו בוחשים עורכי דינו הפרטיים של נתניהו, רוקדים על כל החתונות ואוחזים את המקל מכל הקצוות. הסדר ניגוד העניינים שגובש בעניינים מעליב במיוחד.

מישהו חושב שאם תירדש החלטה של יועץ משפטי לממשלה בעניין חקירת מעונות ראש הממשלה, אביחי מנדלבלית יוכל לקבל אותה באופן בלתי תלוי? את מי אנחנו מנסים כאן לרמות?

7 בגלל השלום. על השלום

בשבוע שעבר נקלעתי כאן לקטטה לא מתוכננת ודי משעשעת עם חברי קלמן ליבסקינד. אף אחד מאיתנו לא ידע שעמיתו יכתוב עליו, שנינו כתבנו, אחד על השני, באותו נושא. לטעמי, זה היה ויכוח חשוב. היו קוראים שהביעו דאגה. אז קוראים יקרים, הסירו דאגה מלבכם. מותר להתווכח. חשוב להתווכח. אנחנו